

beli hozzájárulása és az szükséges, hogy a felszabaduló ingatlan a zálogfedezet jogi egységének kötelékéből kikerüljön (5. §. 2. bek.). A javaslatban szabályozott jelzálogjog átruházás tárgya csak akkor lehet, ha megszerzője is ipari záloglevelek kibocsájtására jogosított pénzintézet (11. §.). Végrehajtás tárgya csak a leköttöt vagyon mint jogi egység lehet (4. §.). Ennek az eddigi jogunkban ismertlen institutionnak részleteit a kiadandó rendelet fogja szabályozni. Adóskésedelem vagy a követelés veszélyeztettsége esetén biztosítási intézkedéseknek, esetleg zárlatnak van helye (18. §.). Messzemenő védelemre találnak azok a közhiteli érdekek, melyek a zálogleveleket vásárló egyes pénzcsoportok, vagy egyesek érdekében szükségesek; ez intézkedések szükségessége adva van a záloglevélbirtokosok jogi helyzetében, amelynél fogva egyedül a kibocsájtó intézettel állanak kötelmi jogviszonyban.

Minden kölcsönnyújtás előtt az alapítókból a kölcsön legalább egyötödének megfelelő külön alap létesítendő. Ez a külön fedezeti alap a kölcsön fennállásának egész ideje alatt fenntartandó. Ez az alap oly értékekben helyezendő el, amelyet az intézet részére kinevezett kormánybiztos és a kötvénybirtokosok bizalmi képviselője, trustee-ja kijelöl. Ez a fedezet kizárólagosan a záloglevelek biztosítéka; az intézet más hitelezője, ideértve az államot is adókövetelése fejében, ez alapra sem végrehajtási sem egyéb uton jogokat nem szerezhet (15. §.). Az intézet pénztárába az adós által befizetett tőke, kamat és üriesszítési részlet hasonlóan kizárólagos leköttést élvez a záloglevélbirtokosok javára (20. §.).

Illetménykedvezmények (21. §.) és súlyos büntetőszankciók (22. §.) biztosítják e papirok forgalomképességét és a fedezeti alap biztonságát.

E helyütt a javaslatról egész általánosságban annyit mondhatunk, hogy a közhiteli érdekeket maradék nélkül megvédi, a magánhitel céljait csak igen kis részben szolgálja (a hitelt igénylők jelentős körét kihagyja, a hitel bázisát doktrinár módon szabályozza, a hitelt igénybevevőnek nemcsak minden meglévő, de minden megszerzendő vagyonát is leköti stb.), jogi konstrukciójában; a vegyes jelzálogjog megteremtésével egy még sok jogvitára okot adó, nehezen kezelhető, elmosódó határu, új intézményt, a végrehajtási rész szabályozatlanul hagyásával pedig kihatásaiban meg nem ítéltető, új jogintézményt teremt.

H. L.

Törvénytervezet a fizetőképtelenségi jogról. Most jelent meg — egyelőre csak korlátolt példányszámban és kézirat gyanánt — dr. *Meszlény Artur* előadói tervezete a fizetőképtelenségi jogról, amelyet az Országos Hitelvédő Egylet megbízásából dolgozott ki. Egyelőre a tervezet kizárólag magánmunkalat, melyhez még a Hitelvédő Egylet sem foglalt semmilyen irányban állást és melynek részletei a nagyközönség előtt még ismeretlenek. A javasolt reform alapjául azok a rossz tapasztalatok szolgáltak, amelyeknek okát egyfelől a csődjog, másfelől az egyességi eljárás szabályozásának történetében kell keresnünk. Az 1881-iki csődtörvény annak idején kiváló alkotás volt és minden bizonytalanságot ma is megállanán helyét, ha világháború, forradalmak és gazdasági viszonyokban, gazdasági morálban ezzel járó teljes

felborulás, nem söpörtek volna el fölöttünk. S nyugodt időkben az 1915-iki kényszeregyességi rendelet sem szolgáltatott volna okot különösebb elégedetlenségre. A dolgok mai állása mellett azonban a kényszeregyességben az adós az, aki a hitelezőkkel szemben kényszerrel lép fel, ami abban nyilvánul meg, hogy a legelfogadhatatlanabb egyességet is kénytelenek elfogadni, mivel a csőd, mellyel az adós fenyeget, lényegében a követelés teljes és biztos elvesztésével jár. Ezzel szemben a hitelező mégis egy, — bár hátrányos és bizonytalan, — egyesség mellett foglal állást, hogy így legalább követelése egy részét megmentsse. A panaszok ezek szerint csak úgy orvosolhatók, ha való okukat kiküszöböljük, ha tehát olyan hatékonyabb, gyakorlatibb és modernebb csődeljárást alkotunk, amely a hitelezőknek a csődben is türehető quotát biztosít, úgyhogy választásuk csőd és egyesség közt szabad és az előnyöket, hátrányokat mérlegelő lehessen.

Hogy hogyan oldjuk ezt meg, ez a tárgya ama számos ujtátnak, amelyekkel a tervezet kísérletet tesz. Főkép a hitelezői autonomia hatékonyabb érvényesítésére támaszkodnak ezek, az Országos Hitelvédő Egylet bevonására, a tömeg kezelésére és értékesítésére, a megtámadási perek korlátozására, a kényszerel-számolás bevezetésére kis csődökben és olyanokban, ahol ezt a hitelezők többsége előnyösebbnek tartja és ezenkívül az egyszerűsítéseket egész sorára és az eljárás olcsóbbá tételére.

A tervezet a közel jövőben az Országos Hitelvédő Egylet által egybehívandó ankét elé kerül és az ott felmerülő vélemények meghallgatása után fogja azt a fogalmazást elnyerni, melyben további megmunkálás céljából a kormányhoz terjesztik fel. Részletes megbeszélésére annak idején még visszatérünk.

Joggyakorlat.

Biztosítási joggyakorlat.

Kereskedelmi törvényünknek egyes részei az idők folyamán mindinkább eltávolodtak a gyakorlati élet által megkívánt állapottól és a jogfejlődés parancsolólag követelte ezen részeknek új jogszabályokkal való pótlását. Azt hiszem, ez a megállapítás kereskedelmi törvényünknek a biztosítási jogot tárgyzó részére vonatkozik leginkább és ezért az utóbbi időkben szükségessé vált a törvény e részének módosítása. A reform az 1927. évi X. t.-c. alakjában megvalósult, azonban, hogy a kitűzött célt mily mértékben éri el, azt egyelőre nem lehet megállapítani, mert habár le nem tagadható tény, hogy a biztosítási üzletágban éppen a törvény következtében a viszonyok konszolidálódása mutatkozik, azonban tekintettel arra, hogy az új törvény alapján a joggyakorlat csak most kezd kialakulni, ezért ennek végleges hatását és eredményét, azt hiszem, csak bizonyos idő elmúltával lehet le-
szögezni.

Az új törvény a biztosítási jogban mélyreható reformokat léptetett életbe, melyeknek igen alapos ismertetése és kommentárja jelent meg dr. Kutasi Elemér kollegámnak, a Biosz. igazgatójának tollából s ezért a törvény intézkedéseinek ismer-